

Eğitimcilerin Sendikal Örgütlenme Nedenlerinin İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Akar
Kilis 7 Aralık Üniversitesi-Türkiye
huseyinakar@kilis.edu.tr

Ahmet Akın Ersü (Yüksek Lisans)
Kilis 7 Aralık Üniversitesi-Türkiye
ahakers@hotmail.com

Özet:

Bu çalışmanın amacı eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerini incelemektir. Bu amaçla nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma yöntem desenlerinden yakınsayan paralel karma yöntem deseni tercih edilmiştir. Çalışmanın nicel boyutunun çalışma grubunu Kilis İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı farklı okul kademelerinde görev yapan 270 eğitimci (öğretmen ve okul yöneticisi) oluşturmaktadır. Katılımcılardan toplanan veriler üzerinde yapılan analizler sonucunda eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenleri arasında ilk sırada maddi ve sosyal beklentilerini karşılama isteğinin olduğu görülmüştür. Onu sırayla mesleki ve kişisel gelişim ihtiyacını karşılama ile duygusal nedenler izlemektedir. Ayrıca eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerinin yapılan görev ve sendikaya üyelik değişkenine göre farklılaştığı, cinsiyet, kıdeme görev yapılan okul kademesi değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Çalışmanın nitel boyutunda ise maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulan çalışma grubundan elde edilen veriler betimsel ve içerik analizi yöntemleri kullanılarak analiz edildiğinde eğitimcilerin görüşlerinin üç tema altında toplandığı görülmüştür. Eğitimcilerin sendikalara üye olma nedenleri teması altında; eğitimcilerin haklarını korumaları ve geliştirmeleri, mesleki gelişimi düzenleyici faaliyetler düzenlemeleri ve dünya görüşünü temsil etmeleri gibi görüşlerin eğitimcilerin sendikalara üye olmasında öne çıktığı görülmektedir. Eğitimcilerin sendikaya üye olmama nedenleri teması altında; sendikaların siyasi ve ideolojik yapıya sahip olmaları, çalışanların haklarını tam olarak koruyamamaları ve etiketlenme korkusu gibi görüşlerin daha çok vurgulandığı belirlenmiştir. İdeal bir eğitim sendikasının nasıl olması gerektiği teması altında ise; sendikalar siyasetten uzak durmalı, eğitim çalışanları arasında birlik ve beraberliği sağlamalı ve çalışanların haklarını korumalı ve geliştirmeli gibi görüşlerin daha çok ifade edildiği görülmüştür.

Keywords: Eğitimciler, Örgütlenme, Sendika, Sendikal örgütlenme

**E-Uluslararası Eğitim
Araştırmaları Dergisi,**
Cilt: 11, Sayı: 2, 2020, ss.50-67

DOI: 10.19160/ijer.730221

Gönderim : 2020-04-30
Kabul : 2020-06-15

Önerilen Atıf

Akar, H. & Ersü, A. A. (2020). Eğitimcilerin Sendikal Örgütlenme Nedenlerinin İncelenmesi, *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 11, Sayı: 2, 2020, ss. 50-67, DOI: 10.19160/ijer.730221

GİRİŞ

Küreselleşen dünyada demokratik toplumların ana unsurlarından olan bireyler, hayatın tüm alanlarında olduğu gibi iş hayatında da bir araya gelme ve etkileşime girme ihtiyacı hissetmektedir. Bu ihtiyaç çerçevesinde kendilerini ifade edebilmek, ortak hedeflerini daha hızlı gerçekleştirebilmek ve örgütlü bir biçimde çalışarak daha etkili olabilmek amacıyla çeşitli sivil toplum kuruluşları oluşturmakta ya da hâlihazırda var olan kuruluşlara katılmaktadır (Erdoğan ve Güneş Karaman, 2016). Bu kuruluşlardan biri de hiç şüphesiz sendikalardır. Sendikalar, çalışma hayatındaki örgütler içinde önemli bir yere sahiptir. Sendikalar çalışanların, işveren ve siyasi otoriteye karşı haklarını ve çıkarlarını korumak amacıyla oluşturulmuş yapılardır (Koç, 2000). Sendikalar, tarihsel süreçte işçi sınıfının yani proletaryanın üretim araçlarını elinde bulunduran sermaye sınıfına karşı vermiş olduğu mücadelede olmazsa olmaz yapılar olarak ele alınmıştır (Engels, 1994). Bu bağlamda günümüzde sendikalar, kanunların kendilerine sunmuş olduğu yetki çerçevesinde üyelerini temsil etme, yasal haklarını koruma, üyelerinin tüm alanlarda gelişimlerine katkıda bulunma, yasal konularda yardım etme, üyeleri arasında birlik ve beraberliğini sağlama (Söylemez, 2019) gibi konularda faaliyette bulunmanın yanı sıra üyelerinin görüşlerini ve beklentilerini ilgili mercilere ileterek seslerinin duyulmasına imkân sunmaktadır (Kalkan, 1999).

Sendikal örgütlenmenin ilk defa sanayi devrinde ortaya çıktığı görülmektedir. Sanayi devrimi ile birlikte insanların kol ve kas gücü ile yaptıkları işler bir anda makineler aracılığıyla daha hızlı bir şekilde yapılmaya başlanmıştır. Bu durum çalışma yaşamında ve sosyal yaşamda köklü değişimlerin meydana gelmesine neden olmuştur. Sanayi kuruluşlarının şehirlere kurulması kırsal kesimlerden kente göçü hızlandırmıştır. Buna bağlı olarak da şehirlerin nüfusu artmıştır. Şehirlerin nüfusunun artması beraberinde işsizliği getirmiştir. Bu durum sermaye sınıfının işçi sınıfının emeğini sömürmesine zemin hazırlamıştır. Kötü koşullarda düşük ücretle çalışmaya zorlanan işçi sınıfı çareyi işverene karşı örgütlenmede ve ortak hareket etmede bulmuştur (Zincirkıran ve Keser, 2018). Buna paralel olarak Türkiye’de işçilerin örgütlenmesi ise 19. yüzyılın sonlarına denk gelmektedir. Özellikle küçük atölyelerde çalışan Osmanlı tebaası olan azınlıklar bu dönemde haklarını arama adına örgütlü hareket etmeye başlamışlardır (Kara, 2018). Bu açıdan başlangıçta işçi örgütlenmesi olarak ortaya çıkmış olan sendikalar zamanla kamu çalışanlarını (memurları) da içerecek şekilde kapsamını genişletmiştir (Arslan, 2014).

Kamu çalışanlarının sendikalaşması sadece Türkiye’de değil tüm dünyada geç dönemlerde başlamıştır. Türkiye’de 1960’lara kadar kamu çalışanlarının örgütlü mücadelesinden bahsetmek mümkün değildir. Bunda nispeten dünyadaki gelişmeler etkili olduğu gibi kamu çalışanlarının çalışma koşullarının işçilere göre daha iyi olması da etkili olmuştur (Faydalı, 2009). Özellikle 1961 Anayasası kamu sendikacılığının gelişmesinde bir dönüm noktasıdır. 1961 Anayasasının 46. maddesi ile işçi ve işverenle sınırlı olan sendikalaşma hakkının çerçevesi kamu çalışanlarının dâhil edilmesi ile genişletilmiştir. Bu kapsamda ilgili Anayasa maddesine dayalı olarak 624 sayılı Devlet Personeli Sendikalar Kanunu yürürlüğe girmiştir (Koca, 2010). 1982 Anayasasının 51. maddesi ile kamu çalışanlarına verilen bu hak her ne kadar geri alınmışsa da (Güneş, 2013), sonraki yıllarda Anayasanın sendikalarla ilgili maddelerinde değişiklikler yapılarak bu hak tekrar verilmiş olmakla birlikte kamu çalışanlarının sendika kurma, üst kuruluşlar oluşturma ve toplu sözleşme hakları güvence altına alınmıştır (Söylemez, 2019). Günümüzde kamu sendikalarının kuruluşu, yapısı ve işleyişi ile ilgili düzenlemeler 2001 yılında yürürlüğe giren 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa dayalı olarak yürütülmektedir (Gemici, 2008).

Kamu çalışanlarının sendikalaşmasına ise öğretmenlerin öncülük ettiği görülmektedir. Öğretmenlerin toplumla ve bürokrasiyle eş zamanlı olarak bir arada olması, çalışma koşullarının zor olması ve sayıca çok fazla olmalarının bu durumun oluşmasında etkili olduğu ifade edilmektedir (Gülmez, 1988). Bu bağlamda 10 Temmuz 1965 tarihinde kurulan ve faaliyetlerine başlayan Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) kamu çalışanlarının örgütlenmesinde lokomotif rolü üstlenmiştir. TÖS ile birlikte birçok eğitim sendikası kurulmuştur (Koç ve Koç, 2009; Öcal,

1988). Böylece 1908'den 1965'e kadar cemiyetler ve dernekler şeklinde örgütlenmiş olan öğretmenler ilk defa sendikal düzeyde örgütlenmeyi gerçekleştirmişlerdir. Yüzyılı aşkın bir süredir cemiyetler, dernekler ve sendikalar düzeyinde örgütlenen öğretmenlerin bu süreçte kurdukları örgütler bazen kendi kendilerini fesih etmiş bazen devlet eliyle zorla kapatılmış olmalarına rağmen öğretmenler her dönemde örgütlü kalmayı başarmışlardır (Gül, 2007).

Günümüz Türkiye'sinde ise hemen hemen tüm işkollarında çalışanlar arasında sendikalaşmanın olduğu görülmektedir. Eğitim hizmetleri iş kolu ise diğer iş kollarındaki sendikalaşmalarla karşılaştırıldığında en fazla sendikalaşmanın görüldüğü iş koludur (Kayıkçı, 2013). Eğitimciler arasında örgütlenmeyi zorunlu kılan temel nedenler ise özlük haklarında ilerleme sağlama istekleri ve iş hayatlarında karşılaştıkları zorluklar ve sorunlardır (Baysal, 2006). Bu bağlamda, eğitimcilerin iş ve hayat koşullarını geliştirmek ve aralarındaki işbirliği ve dayanışmayı tesis etmek için kurulan eğitim sendikalarının amacı, üyelerinin hak ve kazanımlarını koruyup geliştirerek onlara daha iyi bir hayat imkânı sağlamaktır (Eraslan, 2012). Bununla birlikte eğitimde karşılaşılan sorunlara çözüm üretmek, çağdaş eğitim ortamlarının oluşmasına öncülük etmek ve eğitim çalışanlarının haklarının elde edilmesine dair önerilerin ve düzenlemelerin savunuculuğu yapmak eğitim sendikalarının en önemli işlevlerindendir (Taş, 2018). Sendikalaşmaya yönelen öğretmenler çoğu zaman ülkede uygulanan eğitim politikalarını etkilemekte ve ona yön verebilmektedir. Bu durum ülkelerin gelecekleri açısından da çok büyük bir önem taşımaktadır (Cerev, 2013).

Öğretmenlik mesleği ülkelerin gelişmişlik seviyesindeki etken faktörlerden olmasına rağmen toplumsal pozisyonunda saygınlık ve kariyer açısından müspet bir gelişim ve değişim sağlamamıştır. Mesleklerin toplum içerisindeki pozisyon ve saygınlık göstergelerinden birisi de hiç şüphesiz mesleki örgütlerdir (Tezcan, 1988). Türkiye'de kamu çalışanları içinde eğitimcilerin oranın fazlalığına rağmen avukat (Baro) ve doktorların (Tabipler Birliği) mesleki yapılarına benzer yapılar oluşturabilmeleri bir yana (Toprakçı, 2009; Toprakçı, Çakırer, Bilbay, Bağcivan ve Bayraktutan 2010; Toprakci. Bozpolat ve Buldur 2010), sendikalaşma oranı bile diğer ülkelerle karşılaştırıldığında oldukça düşük kalmaktadır (Gülmez, 1991). Oysa Toprakçı'nın (2017) da altını çizdiği gibi, sendikalar öğretmen etkileşimine ortam ve olanak hazırlayan aynı zamanda eğitim-öğretime katkı sağlayan yararlı örgütlerdir. Türkiye'de sendikalaşmanın istenen düzeyde olmamasının en önemli nedenlerinden birincisinin çalışanların sendikalara güvenmemesi ikincinin ise sendikaların kendi içinde bölünmüş bir yapıyı temsil etmeleri olduğu ifade edilmektedir (Boyacı, 1994). Bu kapsamda eğitim sendikalarının kendi içinde işbirliği ve dayanışmayı önceleyen güvenilir yapılar olması elzem görülmektedir. Diğer taraftan öğretmenlik mesleğinin toplumsal statüsünü ve saygınlığı arttırmaya yönelik faaliyetlere ağırlık vermesi gerekmektedir. Öğretmenliğin itibarlı bir meslek haline gelmesi için ise çalışma koşullarının maddi ve manevi boyutlarıyla incelenmesi zorunlu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinde maneviyata önem verilirken maddiyat göz ardı edilmemelidir. Bu denge korunduğu sürece öğretmenin ekonomik gelişimi sağlanmış olacaktır ve öğretmenler yitirdikleri itibarlarını tekrar elde etme imkânı bulacaklardır. Öğretmen örgütleri, bu dengeyi sağlayıp mesleğin itibarını ve saygınlığını arttırmanın yanı sıra eğitim ve öğretmenlik mesleği ile ilgili çıkarılabilecek yasal düzenlemeler konusunda görüş bildirerek eğitim politikalarına katkıda bulunma görevlerini üstlenmelidir (Demir, 2014). Tüm bunlara dayalı olarak eğitim örgütlerinde, örgütlenmenin önemli ve gerekli bir durum olduğu ifade edilebilir.

Yapılan alan yazın taramasında eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerini, algılarını, tutumlarını ve beklentilerini inceleyen birçok çalışmanın yapıldığı görülmüştür. Sarpkaya (2005) yaptığı çalışmada, eğitimcilerin sendikalara üye olmadaki asıl sebebin sendikanın iktidara yakınlık durumunun olduğunu belirtmiştir. Aksoy (2013) çalışmasında sendika seçiminde ilgili sendikanın siyasi görüşünün katılımcıların bu sendika üyeliği yönündeki kararlarını etkilediğini belirtmişlerdir. Taşdan (2013) tarafından yapılan çalışmada, çalışmaya katılan sendikalı ve sendikasız tüm öğretmenlerin en önemli beklentisinin sendikaların tüm eğitim çalışanlarının özlük haklarını koruması ve geliştirmesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Köybaşı, Uğurlu ve

Arslan'ın (2016) çalışmasında, öğretmenler sendikaya üye olma nedenlerini örgütlenmeyi sağlaması, hakların savunulması, karar verme süreçlerine katılmayı desteklemesi olarak ifade etmişlerdir. Kara'nın (2018) yaptığı çalışmada katılımcılar sendikaların tarafsız olması gerektiğini ve faaliyetlerinde istenilen düzeyde olmadıklarını belirtmişlerdir. Söylemez (2019) tarafından yapılan çalışmada, katılımcılar sendikaya üye olma nedenlerini eğitim sendikasının güvencesine sahip olmak ve ekonomik, sosyal, özlük hakları ve mesleki gelişimleri konusundaki desteklerinden yararlanmak olarak belirtmişlerdir. Berkant ve Gül (2017) tarafından yapılan çalışmada sendikaların çalışanların sosyal, kültürel ve ekonomik haklarını koruyup geliştirebildiği ancak buna karşılık siyasileştikleri ve eğitime katkılarının da oldukça sınırlı olduğu ifade edilmektedir. Tekeş (2010) tarafından yapılan çalışmada ise eğitimcilerin sendikalarla ilgili beklentilerinde ekonomik beklentilerin diğer beklentilerinin önüne geçtiği görülmüştür.

Konu ile ilgili her ne kadar birçok çalışma yapılmış olsa da farklı yöntem ve katılımcı gruplarıyla yapılacak çalışmalardan elde edilecek güncel sonuçlar veri çeşitliliği sağlayarak toplumsal yaşama, çalışana ve çalışma yaşamına önemli katkılar sağlaması muhtemel olan ideal sendikal örgütlerin oluşmasına zemin hazırlayabilir. Bu kapsamda öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin yer aldığı katılımcı gruplarından konuyla ilgili hem nicel yöntemler kullanılarak toplanan verilerin hem de nitel yöntemler kullanılarak toplanan verilerin birlikte analiz edilmesi ile daha kapsamlı, geçerli ve güvenilir sonuçların elde edilebileceği düşüncesi bu araştırmanın yapılmasında itici rol oynamıştır. Bu açıdan bu araştırmanın genel amacı eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerini derinlemesine incelemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerine (*maddi ve sosyal istekler, duygusal etki, mesleki ve kişisel gelişim alt boyutları bağlamında*) ilişkin algıları ne düzeydedir?
- Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerine (*maddi ve sosyal istekler, duygusal etki, mesleki ve kişisel gelişim alt boyutları bağlamında*) ilişkin puan ortalamaları cinsiyet, görev, sendikaya üyelik, kıdem ve görev yapılan okul kademesine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?
- Eğitimcilerin sendikaya üye olma nedenleri, üye olmama nedenleri ve ideal bir sendikanın nasıl olması gerektiği ile ilgili görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma modeli:

Bu çalışmada, eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerini belirlemek amacıyla nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma yöntem desenlerinden yakınsayan paralel karma yöntem deseni kullanılmıştır. Yakınsayan paralel karma yöntem deseninde nicel ve nitel veriler birlikte eşzamanlı olarak toplanmakta ancak verilerin analizleri ayrı ayrı yapılmaktadır. Nicel ve nitel veriler ayrı ayrı analiz edildikten sonra elde edilen bulgular birbirleriyle karşılaştırılmakta ve bulguların birbirini doğrulayıp doğrulamadığı incelenmektedir. Böylece benzerlikler ve farklılar ortaya konulmaktadır (Creswell, 2017). Araştırmanın nicel boyutunda tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama yönteminde olay, durum, olgu ya da nesne kendi koşulları içinde var olduğu şekliyle betimlenmeye çalışılmaktadır (Karasar, 2007). Nitel boyutta ise durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışması bir durumun veya olayın kendi koşulları içinde herhangi bir müdahale olmadan çeşitli veri toplama araçları (Görüşme, gözlem vb.) kullanılarak derinlemesine incelendiği bir yöntemdir. Durum çalışmasında veriler sistematik bir şekilde toplanmakta, durumun veya olayın oluşma nedenleri ortaya konulmaya çalışılmaktadır (Davey, 1991).

Çalışma Grubu:

Çalışmanın nicel verileri, 2019-2020 eğitim öğretim yılında Kilis İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan ve araştırmaya gönüllü olarak katılan toplamda 270 eğitimciden (öğretmen ve okul yöneticisi) oluşmaktadır. Katılımcılara ilişkin betimsel veriler Tablo 1'de görüldüğü gibidir.

Tablo 1:

Nicel verilerin toplandığı katılımcılara ilişkin betimsel veriler

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	112	41.5
	Erkek	158	58.5
Görev	Öğretmen	222	82.2
	Okul Yöneticisi	48	17.8
Okul kademesi	Okulöncesi	10	3.7
	İlkokul	118	43.7
	Ortaokul	94	34.8
	Lise	48	17.8
Sendikaya üyelik	Üyeyim	174	64.4
	Üye değilim	96	35.6
Kıdem	0-10 yılları arası	162	60.0
	11-20 yılları arası	85	31.5
	21 ve üstü yıllar	23	8.5

Araştırmamızın nitel verilerinin toplanacağı katılımcı grubu ise maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak farklı cinsiyet ve kıdeme sahip olan ve farklı okul kademelerinde görev yapan, herhangi bir sendikaya üye olan ve olmayan 19 eğitimciden (öğretmen ve okul yöneticisi) oluşacak şekilde seçilmiştir. Böylece farklı özelliklere sahip kendi içinde çeşitlilik gösteren bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Katılımcıların kimliğini gizli tutmak amacıyla katılımcılar K1, K2...K19 biçiminde kodlanmıştır. Nitel verilerin toplandığı katılımcı grubuna ait betimsel veriler Tablo 2'de görüldüğü gibidir.

Tablo 2:

Nicel verilerin toplandığı katılımcılara ilişkin betimsel veriler

Katılımcılar	Cinsiyet	Kademe	Görev	Kıdem	Üyelik
K1	Erkek	Ortaokul	Öğretmen	11-20 yıl	Üye
K2	Erkek	Ortaokul	Okul yöneticisi	20 ve üstü	Üye
K3	Erkek	Ortaokul	Öğretmen	20 ve üstü	Üye
K4	Erkek	Lise	Okul yöneticisi	20 ve üstü yıl	Üye
K5	Erkek	İlkokul	Öğretmen	0-10 yıl	Üye
K6	Erkek	Ortaokul	Okul yöneticisi	20 ve üstü	Üye
K7	Erkek	İlkokul	Öğretmen	11-20 yıl	Üye
K8	Kadın	Okulöncesi	Okul yöneticisi	0-10 yıl	Üye
K9	Erkek	İlkokul	Okul yöneticisi	11-20 yıl	Üye
K10	Kadın	Okulöncesi	Okul yöneticisi	20 ve üstü yıl	Üye
K11	Erkek	İlkokul	Öğretmen	0-10 yıl	Üye
K12	Erkek	İlkokul	Öğretmen	11-20 yıl	Üye değil
K13	Erkek	Ortaokul	Öğretmen	0-10 yıl	Üye
K14	Erkek	Lise	Öğretmen	11-20 yıl	Üye
K15	Kadın	Ortaokul	Öğretmen	0-10 yıl	Üye değil
K16	Erkek	İlkokul	Öğretmen	0-10 yıl	Üye değil
K17	Kadın	Ortaokul	Öğretmen	0-10 yıl	Üye
K18	Kadın	Lise	Öğretmen	0-10 yıl	Üye değil
K19	Erkek	Lise	Öğretmen	0-10 yıl	Üye

Veri Toplama Araçları:

Araştırma verileri sendikal örgütlenme nedenleri ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır.

Sendikal örgütlenme nedenleri ölçeği: Ölçek, Uğurlu ve Arslan (2020) tarafından öğretmenlerin sendikal örgütlenme nedenlerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş olup, 15 madde ve 3 boyuttan (*maddi ve sosyal istekler, duygusal etki, mesleki ve kişisel gelişim*) oluşmaktadır. Uğurlu ve Arslan (2020) tarafından yapılan analizlerde ölçeğin geneline ilişkin Cronbach Alfa değerinin .88 olduğu bildirilmektedir. Bu araştırma kapsamında ölçeğin geneline ilişkin Cronbach Alfa katsayısı .96 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca, maddi ve sosyal istekler, duygusal etki, mesleki ve kişisel gelişim alt boyutlarında Cronbach Alfa katsayıları ise sırası ile .96, .88, .94'tür.

Nitel verileri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında ilgili alanyazından ve uzman görüşünden faydalanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda; eğitimcilerin herhangi bir sendikaya üye olma/olmama nedenlerinin neler olduğu ve ideal bir sendikanın nasıl olması gerektiği ile ilgili görüşlerini ortaya çıkarmaya yönelik sorular yöneltilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi:

Araştırmanın nicel verileri e-mail yolu ile toplanmıştır. Ölçeğin, Google drive'a girilmesi sonucunda oluşturulan link öğretmen ve yöneticilere mail yoluyla gönderilmiştir. Kendilerinden 2 haftalık süre içinde ölçeği doldurup göndermeleri istenmiştir. Bu süre sonunda toplam 270 katılımcı ölçeği doldurulup gönderilmiştir. Bu nedenle istatistiksel işlemler 270 katılımcıdan elde edilen veriler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öncelikle, analiz yöntemini belirlemek amacıyla verilerin normal dağılıp/dağılmadığı incelenmiştir. Bu amaçla çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanmıştır. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin maddi ve sosyal istekler (-.26; -.78), duygusal etki (.20; -.34), mesleki ve kişisel gelişim (-.06; -.53) alt boyutlarında -1/+1 arasında olduğu görülmüştür. Bu bulgu verilerin normal dağıldığı biçiminde yorumlanmıştır (Tabachnick ve Fidell, 2012). Verilerin normal dağılması nedeniyle parametrik yöntemlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda analiz işlemlerinde; aritmetik ortalama ve standart sapma gibi betimsel istatistikler ile ikili grupların karşılaştırılmasında t testi kullanılmıştır. Bununla birlikte, her ne kadar veriler normal dağılım gösterse de ikiden fazla olan grupların karşılaştırılmasında özellikle kідem ve görev yapılan okul kademesi değişkenlerinde karşılaştırılacak bazı gruplarda kişi sayının az olması nedeniyle non-parametrik testlerden Kruskal-Wallis testinin kullanılmasının uygun olacağı düşünülmüştür (Brunner, Bathke ve Konietzsche, 2018). Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi ise .05 alınmıştır. Aritmetik ortalamaların yorumlanmasında; 1.00-1.80 arası "çok düşük", 1.81-2.60 arası "düşük", 2.61-3.40 arası "orta", 3.41-4.20 arası "yüksek", 4.21- 5.00 arası "çok yüksek" şeklindeki derecelendirme dikkate alınmıştır.

Araştırmanın nitel verileri ise görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Görüşme yapılacak katılımcılar tek tek aranarak görüşmenin içeriği ve süresi ile ilgili konularda bilgilendirilmiştir. Görüşmede, önceden hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda katılımcılara sorulmak üzere 2 soruya yer verilmiştir. Görüşmeler ortalama 28 dakika sürmüştür. Katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar araştırmacılarından biri tarafından not edilmiştir. Her bir görüşmenin sonunda not alınan cevaplar katılımcılara okunmuş ve doğruluğu onaylanmıştır. Nitel verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. Görüşme metinleri defalarca okunmuş ve kodlar oluşturulmuştur. Kodlamanın güvenilirliği açısından başka bir araştırmacı tarafından görüşme metinleri tekrar kodlanmış ve sonrasında her iki kodlama arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Bu kapsamda kodlama güvenilirliği %82 olarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Daha sonra oluşturulan bu kodlar, görüşme sorularına dayalı olarak oluşturulmuş temalar altında toplanmıştır. Görüşme metinlerine dayalı olarak oluşturulan kodlar ve görüşme sorularına dayalı olarak oluşturulan temalar şekiller halinde sunulmuş ve katılımcıların görüşlerinden doğrudan alıntılar ile kanıtlar sunularak yorumlanmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde nicel ve nitel verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır.

Çalışmanın Nicel Boyutuna İlişkin Bulgular

Sendikal örgütlenme nedenleri ölçeğinin maddi ve sosyal istekler, duygusal etki, mesleki ve kişisel gelişim alt boyutlarına ilişkin eğitimci görüşlerinin puan ortalaması ve standart sapması değerleri Tablo 3 de görüldüğü gibidir.

Tablo 3:

Sendikal örgütlenme nedenlerine ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri

Boyutlar	N	\bar{x}	Ss
Maddi ve sosyal istekler	270	3.16	1.20
Duygusal etki	270	2.53	.91
Mesleki ve kişisel gelişim	270	2.78	1.02

Tablo 3'e göre sendikal örgütlenme nedenleri ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin eğitimcilerin puan ortalamalarının orta ve ortaya yakın düzeyde olduğu görülmektedir. Her ne kadar ölçeğin her üç boyutunda puan ortalaması orta ve ortaya yakın düzeyde olsa da, kendi içinde farklılık göstermektedir. Buna göre eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenleri içinde birinci sırada maddi ve sosyal istek ve ihtiyaçlarını karşılamak yer almaktadır ($\bar{x} = 3.16$). Onu sırayla mesleki ve kişisel gelişimlerini sağlama yönelik beklentiler ($\bar{x} = 2.78$) ile duygusal etki oluşturan nedenler ($\bar{x} = 2.53$) izlemektedir. Bu bulguya dayalı olarak eğitimcilerin sendikal örgütlenmesinde öncelikli olarak göz önünde bulundurduğu etmenin yasal haklarını korumak ve geliştirmek olduğu ifade edilebilir.

Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşp/farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4:

Sendikal örgütlenme nedenlerini cinsiyet değişkenine göre inceleyen t testi sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{x}	Ss	t	p
Maddi ve sosyal istekler	Kadın	112	3.03	1.13	-1.56	.12
	Erkek	158	3.26	1.24		
Duygusal etki	Kadın	112	2.44	.79	-1.43	.15
	Erkek	158	2.60	.98		
Mesleki ve kişisel gelişim	Kadın	112	2.78	1.03	-.11	.91
	Erkek	158	2.79	1.01		

Tablo 4'te görüldüğü gibi sendikal örgütlenme nedenleri ölçeğinin maddi ve sosyal istekler ($t = -1.56$; $p > .05$), duygusal etki ($t = -1.43$; $p > .05$), mesleki ve kişisel gelişim ($t = -.11$; $p > .05$) alt boyutlarına ilişkin eğitimcilerin puan ortalamasının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenleri arasında yer alan maddi ve sosyal istekler, duygusal etki, mesleki ve kişisel gelişim isteğinin cinsiyet değişkeninden etkilenmediği, kadın ve erkek her iki cinsiyetin de sendikal örgütlenme nedenlerine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerine ilişkin görüşlerinin görev değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçları Tablo 5'de görüldüğü gibidir.

Tablo 5:*Sendikal örgütlenme nedenlerini görev değişkenine göre inceleyen t testi sonuçları*

Boyutlar	Görev	N	\bar{x}	Ss	t	p
Maddi ve sosyal istekler	Öğretmen	222	3.07	1.18	-2.78	.006*
	Okul yöneticisi	48	3.59	1.21		
Duygusal etki	Öğretmen	222	2.44	.84	-3.10	.003*
	Okul yöneticisi	48	2.96	1.10		
Mesleki ve kişisel gelişim	Öğretmen	222	2.70	1.00	-3.12	.002*
	Okul yöneticisi	48	3.20	1.01		

Tablo 5'e göre sendikal örgütlenme nedenleri ölçeğinin maddi ve sosyal istekler ($t=-2.78$; $p < .05$), duygusal etki ($t= -3.10$; $p < .05$), mesleki ve kişisel gelişim ($t= -3.12$; $p < .05$) alt boyutlarına ilişkin eğitimci görüşlerinin puan ortalaması görev değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir. Ölçeğin her üç boyutunda da okul yöneticilerinin puan ortalamasının öğretmenlerin puan ortalamasından belirgin bir biçimde yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Bu bulguya dayalı olarak eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerinin görev değişkeninden etkilendiği söylenebilir. Okul yöneticilerinin sendikal örgütlenmenin gerekliliği konusunda öğretmenlere göre farkındalık düzeylerinin fazla olduğu ifade edilebilir.

Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerine ilişkin görüşlerinin sendikaya üyelik değişkenine göre farklılaşp/farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçları Tablo 6'da görüldüğü gibidir.

Tablo 6:*Sendikal örgütlenme nedenlerini sendikaya üyelik değişkenine göre inceleyen t testi sonuçları*

Boyutlar	Üyelik	N	\bar{x}	Ss	t	p
Maddi ve sosyal istekler	Üyeyim	174	3.66	.99	11.04	.000*
	Üye değilim	96	2.26	.99		
Duygusal etki	Üyeyim	174	2.81	.83	7.38	.000*
	Üye değilim	96	2.03	.85		
Mesleki ve kişisel gelişim	Üyeyim	174	3.08	.918	6.94	.000*
	Üye değilim	96	2.25	.98		

Tablo 6'ya göre sendikal örgütlenme nedenleri ölçeğinin maddi ve sosyal istekler ($t=11.05$; $p<.05$), duygusal etki ($t=7.38$; $p<.05$), mesleki ve kişisel gelişim ($t=6.94$; $p<.05$) alt boyutlarına ilişkin eğitimci görüşlerinin ortalamasının sendikaya üyelik değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmaktadır. Bu bulguya dayalı olarak eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerinin sendikaya üyelik değişkeninden etkilendiği söylenebilir. Tablo 6 incelendiğinde sendikaya üye olan eğitimcilerin her üç boyuttaki puan ortalamasının sendikaya üye olmayan eğitimcilerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak hali hazırda bir sendikaya üye olan eğitimcilerin henüz herhangi bir sendikaya üye olmayan eğitimcilere göre sendikal örgütlenmenin gerekliliği ile ilgili farkındalık düzeylerinin fazla olduğu söylenebilir.

Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerine ilişkin görüşlerinin kıdem değişkenine göre farklılaşp/farklılaşmadığı belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testi sonuçları Tablo 7'de görüldüğü gibidir.

Tablo 7:*Sendikal örgütlenme nedenlerini kıdem değişkenine göre inceleyen Kruskal-Wallis testi sonuçları*

Boyutlar	Kıdem	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Maddi ve sosyal istekler	0-10 yıl	162	129.31	2	3.76	.15
	11-20 yıl	85	140.57			
	21 ve üstü yıl	23	160.39			
Duygusal etki	0-10 yıl	162	132.32	2	5.53	.06
	11-20 yıl	85	131.68			
	21 ve üstü yıl	23	172.00			
Mesleki ve kişisel gelişim	0-10 yıl	162	133.66	2	5.42	.07
	11-20 yıl	85	129.38			
	21 ve üstü yıl	23	171.07			

Tablo 7'ye göre sendikal örgütlenme nedenleri ölçeğinin maddi ve sosyal haklar ($\chi^2 = 3.76$; $p > .05$), duygusal etki ($\chi^2 = 5.53$; $p > .05$), mesleki ve kişisel gelişim ($\chi^2 = 5.42$; $p > .05$) alt boyutlarına ilişkin eğitimci görüşlerinin puan ortalamasının kıdem değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerine ilişkin görüşlerinin kıdem değişkeninden etkilenmediği söylenebilir. Dolayısıyla kıdemi ne olursa olsun eğitimcilerin sendikal örgütlenme ile ilgili görüşleri benzerlik gösterdiği ifade edilebilir.

Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenleri ile ilgili görüşlerinin göre yapılan okul kademesi değişkenine göre farklılaşıp/farklılaşmadığını inceleyen Kruskal-Wallis testi sonucu Tablo 8'de görüldüğü gibidir.

Tablo 8:*Sendikal örgütlenme nedenlerini görev yapılan okul kademesine göre inceleyen Kruskal-Wallis sonuçları*

Boyutlar	Kademe	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Maddi ve sosyal istekler	Okulöncesi	10	109.80	2	4.63	.20
	İlkokul	118	131.30			
	Ortaokul	94	148.21			
	Lise	48	126.29			
Duygusal etki	Okulöncesi	10	107.40	2	5.90	.12
	İlkokul	118	128.21			
	Ortaokul	94	150.21			
	Lise	48	130.46			
Mesleki ve kişisel gelişim	Okulöncesi	10	137.30	2	1.56	.67
	İlkokul	118	133.20			
	Ortaokul	94	142.75			
	Lise	48	126.57			

Tablo 8'e göre sendikal örgütlenme nedenleri ölçeğinin maddi ve sosyal istekler ($\chi^2 = 4.63$; $p > .05$), duygusal etki ($\chi^2 = 5.90$; $p > .05$), mesleki ve kişisel gelişim ($\chi^2 = 1.56$; $p > .05$) alt boyutlarına ilişkin eğitimci görüşlerinin puan ortalamasının görev yapılan okul kademesi değişkenine göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu bulguya dayalı olarak farklı okul kademelerinde görev yapan öğretmenlerin sendikal örgütlenme nedenlerine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu ifade edilebilir.

Çalışmanın Nitel Boyutuna İlişkin Bulgular

Araştırmanın nitel verilerinin analizi sürecinde öncelikle veriler incelenerek kodlar oluşturulmuş daha sonra bu kodlar ve görüşme soruları göz önünde bulundurularak olarak üç tema belirlenmiştir. Bu temalar; eğitimcilerin *sendikalara üye olma nedenleri*, eğitimcilerin

sendikaya üye olmama nedenleri ve ideal bir sendikanın sahip olması gereken nitelikler biçimindedir.

Eğitimcilerin sendikalara üye olma nedenleri teması ile bu temaya ait kodlar Şekil 1'de görüldüğü gibidir.

Şekil 1: Sendikaya üye olma nedenleri teması ve tema ile ilgili kodlar

Şekil 1'de görüldüğü gibi, eğitimcilerin herhangi bir eğitim sendikasına üye olma nedenleri teması ile ilgili katılımcıların görüşlerine dayalı olarak toplam 15 kod oluşturulmuştur. Bu tema altında oluşturulmuş olan 15 kod arasında "çalışanların haklarını korumaları ve geliştirmeleri", "mesleki gelişimi destekleyici faaliyetler düzenlemeleri" ve "dünya görüşünü temsil etmeleri" kodlarının ön plana çıktığı görülmektedir. Bu kodlarla ilgili eğitimcilerin görüşlerinden doğrudan alıntılar şu şekildedir;

Üye olma nedenim tek başıma yapamayacağım işleri bir örgüt olarak yapabilmektedir. Bu örgütte çalışanlar, birlikte işveren veya devlete karşı haklarını daha etkili bir şekilde koruyabilir, geliştirebilir. Mesela ben tek başıma devletten ya da patrondan zam isteyemem fakat benim yerime üye olduğum sendika toplu sözleşme ve toplu pazarlık ile bu konuyu çözebilir...(K1)

Sendikaya üye olma nedenlerimden biri de sendika tarafından sağlanan çeşitli sosyal kültürel ve mali haklardan (kurslar, eğitimler, firmalarla yapılan çeşitli indirim anlaşmaları vs.) yararlanabilmek...(K11)

Üye olmamın nedeni, üye olduğum sendikanın ve yöneticilerin, dünya görüşüme yakın olmaları, kendi özlük haklarımı daha iyi savunacaklarına olan inancımdır...(K2)

Eğitimcilerin sendikaya üye olmama nedenleri teması ve bu tema ile ilgili kodlar Şekil 2'de görüldüğü gibidir.

Şekil 2: Sendikaya üye olmama nedenleri teması ve tema ile ilgili kodlar

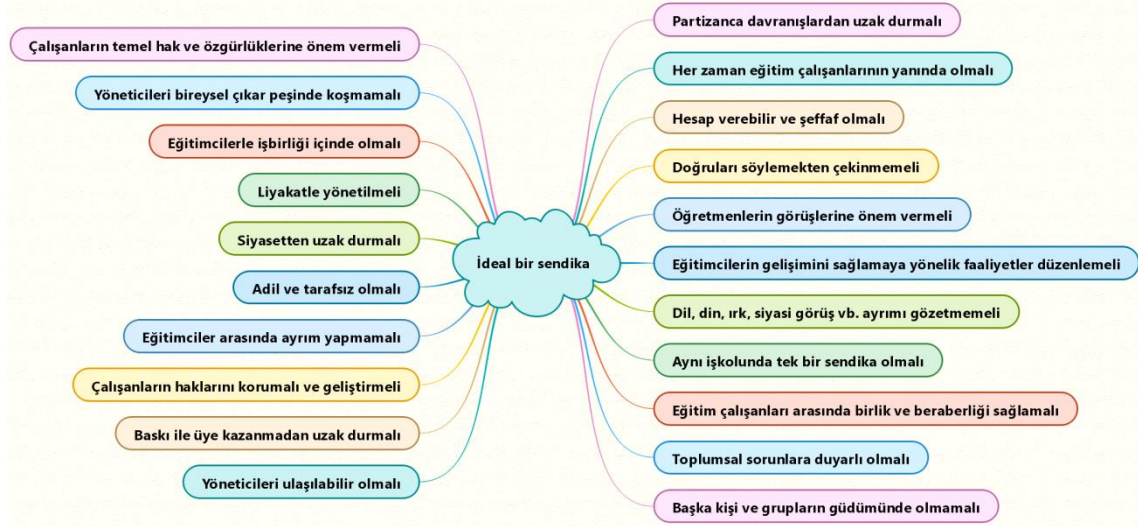
Şekil 2'de görüldüğü gibi eğitimcilerin herhangi bir sendikaya üye olmama nedenleri teması ile ilgili katılımcıların görüşlerine dayalı olarak 10 kod oluşturulmuştur. Bu kodlar arasında; "siyasi ve ideolojik yapıya sahip olmaları", "çalışanların haklarını koruyamamaları" ve "etiketlenme korkusu" kodlarının öne çıktığı görülmektedir. Bu tema ve kodlar ile ilgili eğitimcilerin görüşlerinden doğrudan alıntılar şu şekildedir;

Sendikaların siyasi bir ideoloji çatısı altında gruplara ayrıldığını haliyle de üyelerinin de o şekilde seçim yaptıkları için siyasi görüşlerini kimliklerinin bir parçasıymış gibi isteyerek ya da istemeyerek yansıttıklarını düşünüyorum...(K7)

Sözleşmeli (öğretmenlik) gelirken yetkili sendika herhangi bir girişimde bulunmadı durdurmak adına. Veyahut hükümet zam teklifinde bulunduğun da o zammı kabul etmek zorunda kaldılar bir şekilde. Ne üye güçlerini kullanabildiler ne de yetkili sendika olmanın kendilerine verdiği potansiyeli, gücü masaya sürebildiler...(K16)

Üyelerin de siyasi olarak etiketlenmelerine neden olduğunu düşünüyorum. Şu an bir sendikaya üye olmak bir siyasi partiye üye olmakla eşdeğer hale gelmiş durumda. İnsanlar, sendika üyelerine parti üyesi gibi davranıyorlar. Öğretmene A sendikasına üye ise sağcı veya B sendikasına üye ise solcu yaftası vurulması gerçekten çok yanlış...(K12)

Eğitimcilerin ideal bir sendikanın sahip olması gereken nitelikler teması ve bu tema ile ilgili kodlar Şekil 3'de görüldüğü gibidir.

Şekil 3: İdeal bir sendikanın sahip olması gereken nitelikler teması ve tema ile ilgili kodlar

Şekil 3'de görüldüğü gibi ideal bir sendikanın sahip olması gereken nitelikler teması ile ilgili eğitimcilerin görüşlerine dayalı olarak 21 kod oluşturulmuştur. Bu kodlar arasında; "siyasetten uzak durmalı", eğitim çalışanları arasında birlik ve beraberliği sağlamalı" ve çalışanların haklarını korumalı ve geliştirmeli" kodlarının öne çıktığını görülmüştür. Bu tema ve kodlarla ilgili eğitimcilerin görüşlerinden doğrudan alıntılar şu şekildedir;

İdeal bir eğitim sendikası örgütte çalışanlara baskı uygulamayan, çalışanın özlük haklarında yanında olan, siyasi örgütlenmeden uzak çalışanların haklarını her kademedede arayan, üyelerini geliştirici faaliyetlere imza atan, birlik beraberliği simgeleyen etkinlikler çalışmalar düzenleyen, eğitime katkıda bulunan, üyelerinin hak arayışını adil ve tarafsızca yapan adil bir düzenle çalışmalı...(K8)

Bir sendika siyasi görüşlerden uzak olmalı, çalışanlarını görüşlerinden dolayı dışlamamalıdır. Sonuçta sendikanın tek bir amacı vardır, o da üyesini desteklemek. Sendikanın amacı en çok üyeye sahip olmak değil, çalışanın hakkının en iyi şekilde aramak olmalı. Ayrıştırıcı değil, yapıcı ve bütünleştirici olmalıdır...(K5)

İnsanları dil, din, ırk, cinsiyet, mezhep ve siyasi düşünce farkı gözetmeksizin, ortak çıkarlar, menfaatler ve amaçlar çerçevesinde bir araya getirerek, sorumluluk ve haklarını öğrenmelerini sağlamalıdır. Ayrıca bu hakları korumak ve geliştirmek için çaba gösterilmesi için üyelerini ve kamuoyunu doğru yönlendirmelidir. Toplumun adalet ve barış içinde yaşaması amacıyla yapılacak her türlü gayret ve çalışmalara destek olmalı, ayak bastığımız toprakların ve kadim medeniyetimizin değerleri çerçevesinde sendikacılık yapmalıdır. Ayrıca birileri tarafından kumanda edilmemeli ve hiçbir gurubun/güruhun tesiri altında olmamalıdır...(K11)

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın amacı eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerini incelemektir. Bu amaçla çalışma nicel ve nitel yöntemler birlikte kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın nicel boyutundan elde edilen birinci sonuca göre eğitimciler sendikal örgütlenmede öncelikli olarak maddi ve sosyal istek ve beklentilerini karşılamaya odaklanmaktadır. Onu sırayla mesleki ve kişisel gelişim ile ilgili ihtiyaçlarını karşılamak ve duygusal nedenler izlemektedir. Bu sonuç, [Arslan \(2014\)](#) tarafından yapılan tez çalışmasından elde edilen sonuçlar ile paralellik göstermektedir. İlgili çalışmada öğretmenlerin sendikal örgütlenmede maddi ve sosyal haklarının karşılanmasını öncelikle gördükleri görülmektedir. [Aksoy \(2013\)](#) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenlerin sendikalara üye olma nedenleri arasında haklarının savunulması ve özlük haklarının iyileştirilmesi maddelerine en yüksek puanların verildiği dikkat çekmektedir. [Köybaşı, Uğurlu ve Arslan \(2016\)](#) tarafından yapılan çalışmada ise sendikaya katılma nedenleri içinde "özlük haklarımı savunduğu için üye olurum" ifadesine öğretmenlerin büyük bir kısmının kesinlikle katılıyor cevabını vermesi sendikaya üye olma nedenleri arasında hangi nedenlerin öncelendiği hakkında önemli bilgiler vermektedir. Aynı çalışmada duygusal etmenler ile ilgili ifadeler katılımların oldukça düşük olduğu da dikkat çekmektedir. [Konca \(2012\)](#) tarafından yapılan ve öğretmenlerin sendikalardan beklentilerinin neler olduğunun belirlenmeye çalışıldığı araştırmada özlük haklarının korunması ve mesleki gelişim ihtiyaçlarının karşılanması beklentilerinin ilk sıralarda olduğu görülmektedir. [Söylemez \(2019\)](#) tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılması oldukça dikkat çekicidir. İlgili çalışmada çalışanların ekonomik ve sosyal hakları ile mesleki gelişime yönelik beklentilerinin sendikalaşmada belirleyici nedenler olduğu vurgulanmaktadır. Bu sonuçlara dayalı olarak sendikal örgütlenmelerde maddi ve sosyal beklentilerin karşılanması her ne kadar önemli ve belirleyici olsa da, mesleki ve kişisel gelişim ihtiyacının karşılanması ve duygusal etmenlerin de en az onun kadar belirleyici olduğu ifade edilebilir.

Eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerinin eğitimcilerin cinsiyet, görev yapılan okul kademesi, kıdem, görev, sendikaya üyelik gibi değişkenlere göre farklılaşp/farklılaşmadığını belirlemek amacıyla yapılan analizlerde eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerinin sadece görev ve sendikaya üyelik değişkenlerine göre anlamlı bir farklılaştığı görülmüştür. Bu bulguya dayalı olarak eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenlerinin sendikaya üyelik ve görev değişkenlerinden etkilendiği; cinsiyet, kıdem ve görev yapılan okul kademesi değişkenlerinden etkilenmediği söylenebilir. Başka bir ifadeyle farklı okul kademesinde görev yapan, farklı kıdeme sahip ve farklı cinsiyetten olan eğitimcilerin sendikal örgütlenme nedenleriyle ilgili görüşlerinin benzer olduğu ifade edilebilir. Buna karşılık görev değişkeni bağlamında okul yöneticilerinin öğretmenlere göre sendikal örgütlenme nedenlerinin tüm boyutlarında daha yüksek puan aldığı görülmektedir. Bu sonuca dayalı olarak okul yöneticilerinin sendikal örgütlenmenin gerekliliği konusundaki farkındalıklarının öğretmenlere göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir. Ayrıca sendikaya üye olan eğitimcilerin üye olmayanlara göre sendikal örgütlenme nedenlerinin tüm boyutlarında ortalama puanlarının yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Bu sonucun beklenen bir sonuç olduğu ifade edilebilir. [Arslan \(2014\)](#) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenlerin sendikal örgütlenme nedenlerinin özellikle cinsiyet ve kıdem değişkenlerinden etkilenmediği sonucuna ulaşılmıştır. Aynı araştırmada sendikaya üyelik nedenlerinden biri olan maddi ve sosyal istekler boyutunda sendikaya üye olanların lehine bir farklılaşmanın olduğu görülmektedir.

Araştırmamızın nitel boyutundan elde edilen verilerin analizi sonunda, eğitimcilerin görüşlerine dayalı olarak, eğitimcilerin sendikaya üye olma nedenleri, üye olmama nedenleri ve ideal bir sendikanın nasıl olması gerektiği ile ilgili 3 tema belirlenmiştir. Eğitimcilerin sendikalara üye olma nedenleri incelendiğinde; çalışanların haklarını korumaları ve geliştirmeleri, mesleki gelişimi destekleyici faaliyetler düzenlemeleri, dünya görüşünü temsil etmeleri, hukuki destek sağlamaları, daha güçlü hissettirmeleri, iş ile ilgili sorunlarda yardımcı olmaları, emek sömürsü

engelleme çalışmaları, kendimi güvende hissetmemi sağlamaları, yönetsel baskılara karşı arkamda durmaları, arkadaş hatırı vb. şeklinde kodlanan nedenlerin eğitimcilerin sendikalara katılmasında önemli nedenler olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar önemli oranda araştırmanın nicel boyutunda elde sonuçlarla paralellik göstermekle birlikte onu desteklemektedir. Bu sonuçlar daha önce yapılmış araştırma sonuçları ile de örtüşmektedir (Arslan, 2014; Köybaşı ve diğ., 2016). Arslan (2014) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenler yasal haklarını korumak, kendini güvende hissetmek, eğitimle ilgili konularda söz sahibi olmak ve aynı ideolojiyi paylaştığı insanlarla birlikte olmak gibi nedenlerle sendikaya üye olduklarını ifade etmişlerdir. Köybaşı ve diğ. (2016) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenler haklarını savunmak, seslerini duyurmak, eğitimsel gelişmeleri takip etmek, sosyalleşmek ve aynı görüşten meslektaşlarıyla birlikte olmak gibi nedenlerle sendikaya üye olduklarını belirtmişlerdir. Baysal, Türkmen ve Yücel (2010) tarafından sınıf öğretmenleri ve yöneticilerle yapılan çalışmada da özlük haklarının korunması, haklarının savunulması, eğitim sisteminin sorunlarını çözme isteğinin sendikal örgütlenmede etkili olduğu görülmektedir. Tüm bu araştırmalarda sendikal örgütlenmede yasal haklarının korunması ve dünya görüşünün aynı olması görüşlerinin ortak olduğu söylenebilir.

Eğitimcilerin sendikaya üye olmama nedenleri incelendiğinde; sendikaların siyasal ve ideolojik bir yapıya sahip olmaları, kendi amaçlarının dışında faaliyetlerde bulunmaları, eğitimciler arasında kutuplaşmaya neden olmaları, taraflı-yanlı olmaları, çalışanların haklarını koruyamamaları, siyasal partilerin sözcüsü gibi davranmaları ve etiketlenme korkusu gibi görüşlerin eğitimcilerin sendikalara üye olmalarının önünde engel oluşturduğu görülmektedir. Bu sonuçlar önceden yapılmış araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir (Arslan, 2014; Baysal ve diğ., 2010; Kayıkçı ve İnceoğlu, 2010; Köybaşı ve diğ., 2016). Arslan (2014) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin sendikalara üye olmama nedenleri içinde ilk sırada sendikaların siyasallaşması ile ilgili görüşlerin öne çıktığı dikkat çekmektedir. Onu sırayla sendikaların öğretmenlerin hakkını koruyamadığı görüşü ve sendikaların eğitimciler arasındaki ayrıştırıcı ve ötekileştirici rolüne ilişkin algılar izlemektedir. Köybaşı ve diğ. (2016) tarafından yapılan çalışmada da eğitimcilerin sendikalaşmasının önündeki en önemli engelin sendikaların siyasallaşması olduğu vurgulanmaktadır. Aynı araştırmadan elde edilen diğer sonuçlar incelendiğinde, öğretmenlerin sendikaları yetersiz gördüğü ve çalışanların haklarını yeteri düzeyde savunamadığı ile ilgili olumsuz düşüncelere sahip olduğu görülmektedir. Kayıkçı ve İnceoğlu (2010) tarafından yapılan ve öğretmenlerin sendikaların işleyişi ile ilgili algılarının incelendiği çalışmadan elde edilen sonuçlar ise tüm bu çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. İlgili çalışmadan elde edilen sonuçlar incelendiğinde öğretmenlerin sendikalar arası birlik algılarının düşük düzeyde buna karşılık sendikaların siyasallaşması ile ilgili algılarının ise yüksek düzeyde olduğu dikkat çekmektedir. Kayıkçı ve İnceoğlu'na (2010) göre bu durum eğitim sendikalarının istenen güce erişmesini engellemekle birlikte eğitimcilerin sendikalaşma oranını da azaltmaktadır. Baysal ve diğ. (2010) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenler ve yöneticiler sendikalaşmanın eğitimciler arasında siyasal ve ideolojik ayrışmaya neden olduğu için sendikalaşmanın olmaması gerektiğini savunduğu bildirilmektedir. Mevcut araştırmadan ve diğer araştırmalardan elde edilen sonuçlara dayalı olarak sendikalaşmanın önündeki en büyük engelin sendikaların siyasallaşması ve buna paralel olarak ortaya çıkan olumsuzlukların olduğu söylenebilir.

Eğitimcilerin ideal bir sendikanın nasıl olması gerektiği ile ilgili önerileri incelendiğinde; sendikalar çalışanların haklarını korumalı ve geliştirmeli, siyasetten uzak durmalı, adil ve tarafsız olmalı, yapıcı ve bütünleştirici olmalı, partizanca davranışlardan uzak durmalı, liyakatle yönetilmeli, hesap verebilir ve şeffaf olmalı, öğretmenlerin görüşlerini önemsemeli, yöneticileri çıkar peşinde koşmamalı gibi öneriler sunulmuştur. Bu sonuçlar diğer araştırma sonuçları örtüşmektedir (Arslan, 2014; Köybaşı ve diğ., 2016). Arslan (2014) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenler öncelikli olarak sendikaların çalışanların haklarını koruması gerektiği belirtilmektedir. Daha sonra sendikaların eğitimcileri birleştirici rolü, tarafsızlığı ve siyasetten uzak durması gerekliliği vurgulanmaktadır. Köybaşı ve diğ. (2016) tarafından yapılan çalışmada

ise, öğretmenler iyi bir sendikanın öncelikli olarak siyasetten uzak durması, ikinci olarak çalışanların özlük haklarını koruması gerektiğini vurgulamaktadır. Taşdan (2013) tarafından yapılan çalışmada çalışmaya katılan sendikal ve sendikasız tüm öğretmenlerin en önemli beklentisinin sendikaların tüm eğitim çalışanlarının özlük haklarını koruması ve geliştirmesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kara'nın (2018) yaptığı çalışmada ise katılımcılar sendikaların tarafsız olması gerektiğine vurgu yapmaktadır. Genel bir değerlendirme yapmak gerekirse hem öğretmenlerin hem de yöneticilerin dâhil edildiği çalışmalarda ideal bir sendikanın nasıl olması ve hangi niteliklere sahip olması gerektiği ile ilgili önerilerin oldukça benzer olduğu dikkat çekmektedir. Bu görüşler içinde, özellikle sendikaların çalışanların haklarını tam anlamıyla savunması ve siyasallaşmaması gerektiği görüşleri üzerinde uzlaşmanın olduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, M. (2013). *Lise Öğretmenlerinin Sendikal Örgütlenmeye Bakışları: Eskişehir İli Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Arslan, C. (2014). *Öğretmenlerin Sendikal Örgütlenmeye İlişkin Tutumları ve Sendikal Örgütlenme Nedenleri*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Baysal, Ö. (2016). *Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Örgütlenme Tutumları Uşak Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Baysal, Ö., Türkmen, L., & Yücel, C. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Örgütlenmeye Yönelik Tutumları: Uşak İli Örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 16(3), 329-352.
- Berkant, H. G. & Gül, M. (2017). Sendika Üyesi Öğretmenlerin Sendikalara Yönelik Algıları ve Sendikalardan Beklentileri. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 419-442.
- Brunner, E., Bathke, A. C., & Konietzschke, F. (2018). *Rank and Pseudo-Rank Procedures for Independent Observations in Factorial Designs*. Springer International Publishing.
- Boyacı, H. (1994). *Öğretmenlerin Mesleki Örgütlenmeye İlgilerinin Düzeyi ve Bu İlgili Düzeyinin Etkenleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Cerev, G. (2013). Geçmişten Günümüze Öğretmenlerin Sendikal Örgütlenme Mücadelesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 203-216.
- Creswell, J.W. (2017). *Nitel, Nicel Ve Karma Yöntem Yaklaşımları Araştırma Deseni*. (Ed. S. B. Demir). Ankara: Eğiten Kitap.
- Davey, L. (1991). The Application of Case Study Evaluations. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 2(9). Erişim: <http://PAREonline.net/getvn.asp?v=2&n=9>
- Demir, E. (2014). *Okul Yöneticisi ve Öğretmenlerin Mesleki Örgütlenmeye İlişkin Tutumlarının İncelenmesi (Esenyurt Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Engels, F. (1994). *Ütopik ve Bilimsel Sosyalizm*. İstanbul: Sol Yayınları
- Eraslan, L. (2012). Türkiye'de Eğitim Sendikacılığının Tarihsel Perspektifi ve Günümüz Eğitim Sendikacılığının Değerlendirilmesi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Bahar (28), 1-15.
- Erdoğan, Ç. & Güneş Karaman, H. (2016). Türkiye'deki Eğitim Sendikalarına Yönelik Bir İnceleme: Amaçlar, Beklentiler ve Sorunlar. *Sakarya University Journal of Education*, 6(2), 123-140.
- Faydalı, M.C.(2009).Türkiye İşçi - Emekçi Hareketinin Tarihsel Mücadele Süreçleri ve Kesk, Erişim: www.yapiyolsen.org.
- Gemici, Y. (2008). *Eğitimde sendika-yönetim ilişkileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Gül, M. H. (2007). *Eğitim çalışanlarının Eğitim Sendikalarına Bakışı, Beklentileri ve Sendikaların Eğitim Çalışanlarına Yönelik Faaliyetleri ve Beklentileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gülmez, B. (1991). *Memur ve Sendikal Haklar*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Gülmez, M. (1988). *Sendikal Hakların Uluslararası Kuralları ve Türkiye*. Ankara:TODAİE
- Güneş, H.(2013). Sendikal Haklar ve Ülkemizde Kamu Görevlileri Sendikacılığının Gelişimi. *ÇSGB Çalışma Dünyası Dergisi*, 1(1), 69-72.
- Kalkan, Ö. (1999). *Memur Sendikacılığı ve Adapazarı'ndaki Sendikal Görüşler Üzerine İnceleme*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

- Kara, S. (2018). *Öğretmenlerin Sendika Algıları: Niğde Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Karakaya, H. (2001). *Öğretmenlerin Örgütlenme Nedenleri (Ankara İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kayıkçı, K. (2013). Türkiye’de Kamu ve Eğitim Alanında Sendikalaşma ve Öğretmen ile Okul Yöneticilerinin Sendikalardan Beklentileri. *Amme İdaresi Dergisi*, 46 (1), 99-126.
- Kayıkçı, K., & İnceoğlu, E. (2010). İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarındaki Öğretmenlerin Sendikaların İşleyişine İlişkin Algıları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35(371), 22-29.
- Koca, Ö. (2010). *Avrupa Birliği ve uluslararası antlaşmalar ışığında Türkiye’de çalışanların sendikal hakları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Koç, C., & Koç, Y. (2009). *KESK Tarihi, Risk Alanlar, Yolu Açanlar*. Ankara: Epos
- Koç, Y. (2000). *Türkiye’de İşçiler ve Sendikalar: (Tarihten Sayfalar)*. Ankara: Türkiye Yol-İş Sendikası.
- Konca, C. (2012). *Denizli Merkez İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sendikalardan Beklentileri ve Bu Beklentilerin Karşılama Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Köybaşı, F., Uğurlu, C. T. & Arslan, C. (2016). Öğretmenlerin Sendikal Örgütlenmeye İlişkin Görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 101- 23
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. USA: SAGE
- Öcal, L. (1998). *Türkiye’de Memur Sendikacılığı: Öğretmen Sendikacılığı Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sarpkaya, R. (2005). Öğretmenlerin Sendikalara Üye Olma Durumlarını Etkileyen Etmenlerin Profili. *Mülkiye Dergisi*, 29 (247), 109-127.
- Söylemez, M. (2019). *Eğitim Çalışanlarının Sendikalara İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2012). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.). New Jersey: Pearson
- Taş, H. (2018). Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolunda Faaliyet Gösteren Sendikaların Yenilenen Öğretim Programlarına İlişkin Görüşlerinin Programın Öğeleri Bağlamında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 57(11).
- Taşdan, M. (2013). Eğitim İşkolundaki Sendikalara İlişkin Öğretmen Görüşleri; Nitel Bir Araştırma. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 231-265.
- Tekeş, M. A. (2010). *Öğretmenlerin Sendikalardan Beklentileri (İstanbul Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tezcan, M. (1988). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Toprakçı, Erdal (2009) *Öğretmenlerin Suç Karnesi- Yargı Kararlı Gazete Haberleri Ölçütünde Karşılaştırmalı Bir Analiz* Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, IV.Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi, Bildiri Kitabı, 14-15 Mayıs 2009 (ss.475-487) Online: <https://www.erdaltoprakci.com.tr/wp-content/uploads/2020/05/suc-karnesi.pdf>
- Toprakçı, E., E.Bozpolat ve S.Buldur (2010) *Öğretmen Davranışlarının Kamu Meslek Etiği İlkelerine Uygunluğu* e international journal of educational research Volume: 1 Issue: 2 Autumn 2010 pp.35-50 <http://static.dergipark.org.tr/article-download/imported/1073000034/1073000025.pdf>
- Toprakçı, Erdal, İlknur Çakırer, Asuman Bilbay, Esen Bağcivan, İlkey Bayraktutan (2010) *Kuram ve Uygulamada Eğitim Denetmenleri Meslek Etiği* Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi Volume 5, Number 1 January 2010 ss.14-23 <http://www.inased.org/epasad/v5n1/EPASADv5n1.pdf>
- Toprakçı, E. (2017) *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık
- Uğurlu, C. T. & Arslan, C. (2020). Sendikal Örgütlenme Nedenleri Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(74), 750-759.
- Zincirkıran, M. & Keser, A. (2018). *Örgütsel Davranış. (1. Baskı)*, Bursa: Dora Yayınları.

An Analysis on the Reasons for Unionization of Educators

Dr. Hüseyin Akar (Academic)

Kilis 7 Aralık University-Turkey

huseyinakar@kilis.edu.tr

Ahmet Akın Ersü (Master)

Kilis 7 Aralık University-Turkey

ahakers@hotmail.com

Abstract

The aim of this study is to examine the reasons of unionization of educators. For this purpose, convergent parallel design among mixed-method design where qualitative and quantitative methods were used together was preferred. The study group of the quantitative dimension consists of 270 educators (teachers and school administrators) working at different levels of schools under Kilis Provincial Directorate of National Education. As a result of the analysis conducted on the data obtained from the participants, it has been observed that the willingness of educators to meet their financial and social expectations was the first reason for a union organization. It was followed by fulfilling the professional and personal development needs and emotional reasons. In addition, it was noted that the reasons for unionization of educators differed according to the variables of their professional position and membership of the union and that they did not differ according to the variables of gender, seniority and school ranking. For the qualitative dimension of the study, when the data obtained from the study group which was formed by using the maximum variation sampling method, were analyzed by using descriptive and content analysis methods. It was observed that the opinions of educators were mainly under three themes. It has been found that such views as protecting and improving the rights of educators, organizing activities to regulate professional development and representing the worldview are prominent for educators in terms of becoming members of unions under the theme of why educators become members of unions. Opinions such as the political and ideological structure of unions, the failure to fully protect the rights of employees and the fear of being labeled were highly emphasized under the theme of why educators do not become members of unions. It has been seen that the opinions such as unions should stay away from politics, they should ensure unity and solidarity among education workers and protect and improve the rights of employees are mostly expressed under the theme of how an ideal education union should be.

Keywords: Educators, Organizing, Union, Union organizing

**E-International Journal
of Educational Research,
Vol: 11, No: 2, 2020, pp.50-67**

DOI: 10.19160/ijer.730221

Received: 2020-04-30

Accepted: 2020-06-15

Suggested Citation:

Akar, H. & Ersü, A. A. (2020). An Analysis on the Reasons for Unionization of Educators, *E-International Journal of Educational Research*, Vol: 11, No: 2, 2020, pp. 50-67, DOI: 10.19160/ijer.730221

EXTENDED ABSTRACT

Problem: Unions have an important place in organizations in business life. Unions perform significant efforts to represent their members, to protect all their legal rights, to contribute to the personal and professional development of their members, to help them in legal matters and to ensure unity and solidarity among their members within the scope of the broad authority the laws have given them (Söylemez, 2019). Unions provide the opportunity for participants to express their opinions to the relevant authorities and to protect their rights. Unions are also a means of satisfaction for members in psychological and sociological terms (Kalkan, 1999). The branch for educational services has the highest rate of unionization compared to other fields (Kayıkçı, 2013). Educators in our country as the members of a civilized society, participate in the activities with the sense of preserving and improving the economic and social gains, enhancing reputation and improving professional position, being supported in legal issues, improving the working environment and the conditions of business life, being able to take the right to speak for the correction of the failures of business life, achieving satisfaction in the social and spiritual aspects, being represented against the employer, improving the assistance and the solidarity among the members. The previous mistakes of trade unions, the negative opinions expressed the insufficient acceptance of the opinions of employees in the field of education, the limited exchange of opinions with unions, the administrative inadequacies of unions and the politicization of unions show up as important obstacles for unionization. It is believed that this study will contribute to the development of educational unions by presenting the opinions and expectations of educators on today's unionization.

Method: Convergent parallel design were used among mixed-method design where quantitative and qualitative methods were used together to determine the reasons for unionization of educators. The quantitative data of the study consists of 270 educators (teachers and school administrators) working in schools under Kilis Provincial Directorate of National Education and participating voluntarily in the research. The group of participants for the collection of qualitative data has been formed to include 19 educators (teachers and school administrators) from both genders who are either a member or not a member of any union, who have different seniority and working in different levels by using the maximum variation sampling method. The research data were obtained through the reasons for unionization scale developed by Uğurlu and Arslan (2020) and the semi-structured interview form prepared by the researchers. Quantitative data of the research was obtained via e-mail. It was decided to use parametric methods because of the normal distribution of data. In this context, t-test was conducted in comparison of binary groups with descriptive statistics such as arithmetic mean and standard deviation, and ANOVA test was conducted in comparison of groups more than two in the analyses. The qualitative data of the research was collected through an interview method. Descriptive and content analysis methods were used in the analysis of qualitative data. Interview texts were read repeatedly by researchers and codes were formed. These codes were then gathered under common themes. The codes and themes formed based on the interview texts were supported and interpreted by direct quotations from the opinions of the participants.

Findings: The results obtained in the quantitative dimension of the study are as follows; fulfilling the financial and social expectations and the needs of educators is the first reason for unionization of educators ($\bar{x}=3.16$). It is followed by expectations for professional and personal development ($\bar{x}=2.78$) and reasons forming emotional factors ($\bar{x}=2.53$). Based on this result, it could be noted that the primary consideration of educators' union organization is to protect and improve their legal rights. It was concluded that the average score of the educators related to the financial and social expectations, emotional impact, professional and personal development sub-dimensions of the unionization reasons scale differed significantly according to the variables of union membership and the professional position. According to this result, it could be stated that teachers who are members of the union are more aware of the level of unionization than those who are

not. In addition, it was concluded that the scale of reasons for unionization did not differ comprehensively according to the average score of the educators' views related to the variables of financial and social expectations, emotional impact, professional and personal development sub-dimensions, gender, seniority and the level of the school. Accordingly, it can be emphasized that educators working at different levels of school and having different seniority and gender have similar views on the reasons for unionization. These results obtained in the qualitative dimension of the study are as follows; educators' views on trade unionization are gathered under 3 themes. it has been concluded that the views of educators to protect and improve the rights of employees, to organize activities supporting professional development and to represent the worldview are prominent under the theme of the reasons of educators for being a member of the union. It has been found that opinions such as the fact that the unions have political and ideological structure that they fail to fully protect the rights of employees and the fear of being labeled come to the forefront under the theme of why educators do not become members of unions. It was concluded that, the opinions that unions should stay away from politics, ensure unity and solidarity among employees of the field of education, and protect and improve the rights of employees were highly emphasized under the theme of the qualities of an ideal union.